

ДОСВІД РОБОТИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ КОРЕКЦІЙНО –
ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТИФЛОПЕДАГОГА
З ВІДНОВЛЕННЯ ЗОРУ У ДОШКІЛЬНИКІВ З
АМБЛІОПІЄЮ ТА КОСООКІСТЮ »

Автор: Легіна Валентина Сергіївна

Посада: вчитель-дефектолог (тифлопедагог)

Місце роботи: Спеціальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 146
«Вербичка» Запорізької міської ради Запорізької області

Завідувач: Сорока Тамара Віталіївна

Адреса: 69000, м. Запоріжжя, вул.Перемоги 85-в
Тел.. 708-58-15

Провідна педагогічна ідея досвіду:

Полягає в створенні та апробації на практиці заходів, методів та прийомів комплексного медико-педагогічного впливу на дітей з амбліопією та косоокістю з боку педагогів та медичних працівників з метою відновлення їх зору.

Обґрунтування актуальності та перспективності досвіду:

На сучасному етапі розвитку навчання дітей з зоровою патологією особливої уваги заслуговує корекція та відновлення зору вихованців з амбліопією та косоокістю через те, що їх у групах спеціальних дошкільних навчальних закладів більшість. Також, дошкільний період є синдетивним для лікування цих функціональних відхилень і тому з'являється можливість змінити "сценарій життя" хворого ока. Система корекційно-педагогічних впливів, розроблена тифлопедагогом Легіною В.С. у досвіді, цінна тим, що надає послідовність роботи з косоокими та амбліопічними дітьми, розкриває значення корекційного впливу на дитину з порушеннями зору, пропонує рекомендації з використання ігор та посібників на кожному етапі лікування. У зв'язку з тим, що методологічна база для роботи дітьми з косоокістю та амбліопією є недосконалою, а педагоги зазнають труднощів у вивченні спеціальних методик через їх відсутність, тифлопедагог спробувала узагальнити власну систему роботи. Ознайомлення з нею фахівців нашого закладу та інших ДНЗ міста, які працюють з відповідним контингентом дітей з особливими потребами, суттєво допоможе в організації колекційної роботи з ними.

Науково-теоретична база досвіду:

Корекційно-педагогічна робота тифлопедагога з розвитку зорового сприйняття організується у відповідності з трьома етапами лікування, а саме: плеоптичним, ортоптичним та стереоптичним. Це основне положення є наслідком висновків багаторічних та сучасних досліджень, провідних тифлопедагогів і лікарів: І.М. Сеченова; І.І. Пільман; М.І. Земцової; Є.М. Фішер; Є.І.Ковалевського; Є.П. Синьової; Л.І. Плаксиної; Л.С. Вавіної та ін., присвячених розвитку пізнавальної діяльності, навчанню дітей з вадами зору в процесі одночасного їх лікування. Кожний з етапів має особливості в організації корекційно-розвивальної та лікувальної роботи з дітьми. Важливо, щоб ці види роботи проводились одночасно та систематично. У процесі корекційного впливу здійснюється комплексний

різнобічний вплив на дітей завдяки зусиллям вчителя-дефектолога, лікаря-офтальмолога, медсестри- ортоптистки, вихователя тощо. Робота будується на основі спільного планування та почергового проведення занять. Предметна та лексична база, яку формує тифлопедагог та вихователь у дитини поступово розширюється. Медсестра-ортоптистка, використовуючи вже сформовані уявлення, закріплює їх на своїх заняттях на офтальмологічних апаратах для лікування, за допомогою комп'ютерних програм.

Стисла анотація досвіду:

Система роботи, розроблена вчителем-дефектологом (тифлопедагогом) Легіною В.С. ставить головним завданням формування перцептивної активності, умінь, навичок та способів зорового сприйняття, які значно підвищують пізнавальні можливості дитини з амбліопією та косоокістю, сприяють відновленню зорових функцій. В досвіді простежено і пояснено значення взаємозв'язку в роботі фахівців, специфіка роботи тифлопедагога з корекції та відновлення зору малюків на всіх етапах лікування амбліопії і косоокості. Розкриті шляхи, методи, прийоми діяльності вчителя- дефектолога у двох напрямках:

- корекція та відновлення зору у дітей з амбліопією і косоокістю,
- всебічний розвиток дитини і підготовка її до школи.

Також, запропоновані деякі авторські ігри, адаптована наочність, комплекси вправ для зняття втоми очей, розподіл дітей по групам за станом зору.

Цей матеріал стане в пригоді тифлопедагогам-початківцям та всім педагогам, які працюють з дітьми з порушеним зором.

Результативність впровадження досвіду:

Робота над досвідом вчителя-дефектолога забезпечила глибоке та системне розглядання проблеми організації корекційно-педагогічної діяльності з відновлення зору у дітей з косоокістю та амбліопією, впродовж трьох основних етапів лікування.

Аналіз результатів роботи з дітьми з амбліопією та косоокістю з відновлення зору з січня 2013 по січень 2014 показав, що кількість таких вихованців зменшилась з 20% до 14%. Також змінився на краще стан амбліопії: педагогам та медикам вдалося подолати середню ступінь амбліопії і тепер ми маємо підгрупу дітей з легким ступенем амбліопії.

Кут косоокості не швидко, але теж змінюється. З 93% обстежених дітей зменшення кута косоокості спостерігається у 25% (у тому числі один випадок оперативного лікування).

Аналіз корекційної роботи показав позитивні зміни з усіх її напрямків: розвитку дотику та дрібної моторики, розвитку початкових сенсорно- математичних уявлень, розвитку уявлень про предмети оточуючого світу, розвитку мовлення.

Репрезентація досвіду:

Над темою досвіду тифлопедагог працювала з 2012 р.. Готувала консультації для колег дефектологів, вихователів. Виступала на педраді саме з питань корекційної роботи з дітьми з амбліопією та косоокістю, з питань зв'язку тифлопедагога з іншими працівниками СДНЗ, зокрема з медичними працівниками. Також , проводила роботу з батьками у вигляді бесід, консультацій. Має друковані статті та статті у періодичних виданнях нашого міста. Ознайомлення з досвідом фахівців нашого закладу та інших ДНЗ міста, які працюють з відповідним контингентом дітей з особливими потребами, суттєво допоможе в корекційній роботі з ними. Досвід роботи представлено вчителям-дефектологам м. Запоріжжя на Міському методичному об'єднанні «Сенсоно-розвивальне середовище спеціального дошкільного закладу для дітей з порушеннями зору» на базі СДНЗ №146, яке проводилося у лютому 2014 року.